
ADVIES

Ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende steun aan de ondernemingen van de sectoren van de toeristische logies, de discotheken, de restaurants en cafés en sommige van hun leveranciers, de evenementensector, de cultuur, het toerisme en de sport in het kader van de gezondheids crisis COVID-19

Aanvrager	Staatssecretaris Barbara Trachte
Aanvraag ontvangen op	17 mei 2021
Aanvraag behandeld door	Raad van bestuur dringende aanhangigmaking
Advies uitgebracht door de Raad van bestuur op	21 mei 2021
Advies bekrachtigd door de Plenaire vergadering op	17 juni 2021

Vooraf

Om de gevolgen van de COVID-19-pandemie te ondervangen, wil de Brusselse Hoofdstedelijke Regering steun verlenen aan de ondernemingen van de sectoren van het toeristisch logies, de discotheken, de restaurants en cafés en sommige van hun belangrijkste leveranciers, van de evenementensector, de cultuur, het toerisme en de sport. Dit moet gebeuren door de invoering van een mechanisme van economische ondersteuning.

Op 15 april 2021 heeft de Regering een besluit aangenomen dat op 30 april 2021 werd gewijzigd. Hierbij werd voor de hiernavolgende sectoren een maatregel ingevoerd, "Tetrapremie bis" genaamd:

- de discotheken;
- de evenementensector, de cultuur, het toerisme en de sport;
- de restaurants en cafés, en hun leveranciers.

Na een administratief beheer van de premie gedurende drie weken en een grondige analyse door Brussel Economie Werkgelegenheid werd voorgesteld om aan het besluit Tetra bis vijf wijzigingen aan te brengen teneinde beter aan de vragen van de betrokken sectoren tegemoet te komen :

- Berekening van het omzetcijfer voor de ondernemingen met een BTW-eenheid;
- Mogelijkheid tot bijwerking van de sociale balansen 2019;
- Systeem van forfaitaire bedragen voor de ondernemingen die 25 tot 40% van hun omzetcijfer hebben verloren;
- Afschaffing van de eis van de drempel van een omzetcijfer van € 25.000 in 2019 voor de ondernemingen opgericht in 2019;
- Toevoeging van de taxisector – NACE-code 49.320.

Behalve deze wijzigingen blijven de voorwaarden om de premie te ontvangen ongewijzigd. De bedragen van de steun blijven schommelen tussen 5.000 en 125.000 euro.

Advies

1. Algemene beschouwingen

Brupartners steunt volkomen de toekenning van steun op een variabele basis die rekening houdt met de individuele situaties en de schommelingen van de omzetcijfers voor en tijdens de crisis.

Brupartners verwelkomt de herziening van de voorwaarden voor de toekenning van de Tetrapremie teneinde de steun beter met de verschillende situaties in de betrokken sectoren te laten overeenstemmen.

Brupartners vraagt zich evenwel af of het pertinent is om premies van dezelfde omvang aan te bieden aan ondernemingen zonder loontrekkende werknemers en aan ondernemingen met verschillende loontrekkende werknemers. Deze bezorgdheid, die tijdens vergaderingen voorafgaand aan de invoering van de premie en in vorige adviezen werd geuit, heeft nooit een antwoord gekregen.

Brupartners vraagt bovendien dat de zogenaamde "zombiebedrijven", d.w.z. de ondernemingen waarvan de eigen middelen sedert verschillende jaren ontoereikend zijn, van de toepassing van de premie zouden worden uitgesloten. Hij is van oordeel dat de voorwaarde van een omzetcijfer van tenminste 25.000 euro niet volstaat om hen uit te sluiten.

Brupartners onderstreept eveneens dat de ondernemingen, die op overheidssteun beroep doen, in de eerste plaats hun eigen middelen moeten behouden om aldus hun activiteit in de toekomst veilig te stellen. In dit vooruitzicht zou de vergoeding van de aandeelhouders en gelijkgestelde investeerders (met uitzondering van de beheerders die daadwerkelijk aan de activiteit van de onderneming deelnemen indien dit hun enige betaalmodus is) zou moeten worden opgeschort tijdens de jaren waarin de overheidssteun wordt verleend. **Brupartners** vraagt aan de Regering om zo'n mechanisme in te stellen (vervroegde aangifte, bewijs op de neergelegde rekeningen e.d.).

De verschillen tussen de kalenders en voorwaarden van de verschillende steunmaatregelen bieden geen optimale leesbaarheid aan de ondernemers, en **Brupartners** herhaalt zijn vraag dat grote aandacht zou worden besteed aan een duidelijke en gerichte communicatie over deze steunmaatregelen aan de begunstigen, evenals aan de toekenning van toereikende termijnen om de indiening van aanvragen mogelijk te maken.

2. Bijzondere beschouwingen

2.1 Behoud van de werkgelegenheid

Brupartners vindt dat de begunstigde ondernemingen vooruitzichten inzake de vrijwaring van de werkgelegenheid te Brussel moeten verstrekken. Hij vraagt in de eerste plaats dat deze worden becijferd, bijvoorbeeld onder de vorm van een sociale balans, en dat een mechanisme voor de jaarlijkse opvolging van de naleving van deze voortuitzichten wordt ingevoerd, over een periode die moet worden bepaald.

Ten bijkomende titel is **Brupartners** van mening dat in het ontwerp van besluit een clausule moet worden toegevoegd teneinde collectieve ontslagen te vermijden. Ook dient te worden vermeden dat ondernemingen de ontslagen in kleine schijven opsplitsen.

2.2 Wettelijke grondslag en toepassing van de de-minimisverordening

De Europese Commissie heeft meermaals de tijdelijke omkadering van de Staatssteun verlengd en uitgebreid om de economie van de Lidstaten in het kader van de COVID-19-pandemie te ondersteunen. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft meermaals beslist om van deze wettelijke basis (tijdelijke omkadering van de Staatssteun) geen gebruik te maken en om aan de de-minimisvordering de voorkeur te geven. De onmiddellijke en toekomstige gevolgen van deze keuze zullen voor de ondernemingen zwaar en onherroepelijk zijn. In dit stadium van de crisis gaat geen enkele regio of land nog op deze wijze te werk.

De-minimissteun

De de-minimissteun is geplafonneerd op 200.000 euro per onderneming over een periode van drie financiële boekjaren, en is ontoereikend en onaangepast om de pandemie te ondervangen. Dit is de reden waarom de Europese Commissie de tijdelijke omkadering heeft aangenomen (en vervolgens uitgebreid) om de Lidstaten in de mogelijkheid te stellen om hun ondernemingen op doeltreffende wijze te ondersteunen en te redden.

De maxima bepaald door de Europese Commissie wat betreft de tijdelijke omkadering van de Staatssteun in de context van de COVID-19-crisis zijn:

-1,8 miljoen euro per onderneming;

-Voor de ondernemingen, die bijzonder hard door de COVID-19-crisis worden getroffen en die een omzetcijferverlies van tenminste 30% kennen tijdens de periode die in aanmerking komt ten opzichte van dezelfde periode in 2019, kan de Staat tussenkomen in het aandeel van de vaste kosten van de ondernemingen die niet door hun ontvangsten worden gedekt, en dit ten belope van 10 miljoen euro per onderneming.

Het tweede maximum heeft als « ratio legis » de doelstellingen en bakens bedoeld door deze Tetra-premie (daling omzetcijfer en vaste kosten). **Brupartners** stelt zich vragen bij de keuze van een andere wettelijke grondslag.

Gevolgen van de keuze van de de-minimisverordening als wettelijke grondslag

De gevolgen van de de-minimisenvelpe van 200.000 euro over 3 jaar zijn:

- maximum van 5 vestigingseenheden verlaagd tot 3 vestigingseenheden in verschillende categorieën (waarvoor de bedragen op zich al laag zijn) want de de-minimisenvelpe is vol na 3 vestigingseenheden;
- uitsluiting van de Tetra-steun van bepaalde ondernemingen voor hun vestigingseenheden te Brussel omdat hun vestigingseenheden elders in België de de-minimisenvelpe reeds hebben gevuld;
- uitsluiting van de Tetra-steun van ondernemingen die enkel een of meerdere vestigingseenheden hebben te Brussel, want deze vestigingseenheid(-eenheden) zou(den) de de-minimisenvelpe reeds hebben gevuld met steun die geen enkel verband met de COVID-crisis vertoont (bijvoorbeeld: een recurrente jaarlijkse toelage ontvangen voor de geleidelijke renovatie van ramen);
- bepaalde ondernemingen kunnen de 3 voornoemde punten cumuleren;
- zodra de de-minimisenvelpe is gevuld, kan er geen enkele toelage meer worden verstrekt aan de ondernemingen, en dit over een afgevlakte periode van 3 jaar (bijvoorbeeld voor de verbetering van de energieprestatie van de gebouwen).

Vlaanderen heeft de de-minimissteun aangewend aan het begin van de crisis (niemand wist hoelang de pandemie zou duren) om vervolgens op de tijdelijke omkadering over te stappen met de invoering van het « Vlaams beschermingsmechanisme 4 » en om uiteindelijk alles via de « globalisatiepremie » te corrigeren (plafond van 1 of 2 miljoen euro per onderneming), en dit eveneens krachtens de tijdelijke omkadering. Het Brussels gewest werkt op onverklaarbare wijze in de omgekeerde zin.

Dit element is essentieel, ook al zou het de storting van de premie kunnen uitstellen, meer bepaald in de aanhoudende context van onzekerheid wat betreft de duur van de sanitaire en economische crisis. **Brupartners** vraagt bijgevolg aan de Regering om de toepassing van de omkadering van de Staatssteun tot het geheel van de premie uit te breiden, en niet enkel tot het bijzonder geval van de hotels en de toeristische logies.

2.3 Vraagstuk van de sportverenigingen en de sportinrichtingen

De lidgelden van de leden vertegenwoordigen het merendeel van de financiële inkomsten van de sportverenigingen. Sommige verenigingen hebben beslist om voor het volgende seizoen (2021-2022) een korting te verlenen aan hun leden die hun lidgeld hebben betaald. De inkomstenderving voor deze verenigingen zal zich bijgevolg eind 2021 en niet in 2020 laten gevoelen. De vergelijking van de

omzetcijfers van het laatste trimester 2019 en 2020 laat niet toe om met deze elementen rekening te houden. **Brupartners** vraagt om een andere methode toe te passen voor de berekening van de daling van de inkomsten van de sportverenigingen.

2.4 Sectoren uitgesloten van de premie

Om de reikwijdte van de steun beter met de realiteit van de sectoren, die door de crisis getroffen worden, te laten overeenstemmen, vraagt **Brupartners** om de volgende NACE codes in de premie op te nemen, voor zover de ondernemingen van de sector geen immunisatie van hun toelagen genieten en activiteiten verrichten die met deze premie verband houden :

- 85592 – Beroepsopleiding
- 88999 – Andere vormen van maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting, n.e.g.,
- 94999 – Overige verenigingen, n.e.g.
- 94992 – Verenigingen en bewegingen voor volwassenen

2.5 Sector van de taxi's en de verhuur van voertuigen met chauffeur

Brupartners betreurt dat er afzonderlijke mechanismen zijn ingevoerd om de taxisector te ondersteunen, terwijl de inschakeling van het mechanisme in deze premie zinvol zou zijn. Hij wijst erop dat een afzonderlijke premie niet van aard is om de leesbaarheid voor de begunstigden en hun helpers van de talrijke beschikbare COVID-19-steunmaatregelen te verbeteren. De controle van de toegangsvoorwaarden (meer bepaald de cumulatie van de verschillende premies) wordt daarenboven des te ingewikkelder daar de steunmaatregelen door twee verschillende instanties worden beheerd (Brussel Economie Werkgelegenheid en Brussel Mobiliteit).

De representatieve werknemersorganisaties en de representatieve organisaties van de werkgevers van de social-profitsector vragen om de aanvragers, die de geldende sociale maatregelen niet naleven, van de toepassing van de premie uit te sluiten (ordonnantie van 2005 betreffende de taxidiensten en de diensten voor de verhuur van voertuigen met chauffeur, regel van de prestatiecontracten van minimum 3 uur...). De aanvragers, die frauduleuze juridische montages aanwenden om deze voorwaarden te vervullen, moeten eveneens van het genot van de premie worden uitgesloten.

Teneinde in de sector een eerlijke concurrentie te vrijwaren, vragen **de representatieve middenstandsorganisaties** dat de premie voor de sector van de taxi's en de verhuur van voertuigen met chauffeur zou worden toegekend aan ondernemingen die hun wettelijke verplichtingen nakomen. De controle vooraf van deze naleving kan gebeuren op basis van een verklaring op eer van de aanvrager van de premie indien deze in het bezit is van een Brusselse licentie voor het verhuren van voertuigen met chauffeur. De controle achteraf komt vanzelfsprekend aan het bevoegde Bestuur toe.

Volgens **de representatieve werkgeversorganisaties** worden de chauffeurs van de diensten voor de verhuur van voertuigen met chauffeur, net als de chauffeurs van de rest van de sector, getroffen door de gezondheids crisis. Indien wordt aangeraden om de chauffeurs van de diensten voor de verhuur van voertuigen met chauffeur van de steunmaatregelen uit te sluiten, dan worden de steunmaatregelen effectief geïnstrumentaliseerd omwille van politieke doeleinden. Deze steunmaatregelen mogen niet afhangen van de lopende juridische discussies. Er is namelijk nog geen enkele definitieve beslissing genomen.

* * *